

JOUKKOLIIKENNEILTA LOHJALLA

29.9.2022

Tapio Heinonen, henkilöliikennelogistikko, Lohjan kaupunki.

Joukkoliikenteen taustaa

Joukkoliikenteen siirtymäaika vuosina 2009 – 2019

- 3.12.2009 tuli uusi joukkoliikennelaki ja samalla alkoi lakimuutoksen 10 vuoden siirtymäaika vuoden 2019 loppuun uusilla siirtymäajan liikennöintisopimuksilla
- Siirtymäaikana liikenneluvista vastasi Uudenmaan ELY –keskus, joka myönsi luvat ja varmisti, että vuorot eivät haitanneet toisiaan
- Siirtymäajan sopimukseen oli kirjattu alueen tuetut lipputuotteet esim. Länsi-Uudenmaan seutulippu, mistä kunnat maksoivat lipputukea liikennöitsijöille sovitulla tavalla
- Siirtymäaika päättyi vaiheittain vuoden 2019 loppuun mennessä
- Siirtymäajan päätyttyä liikenne jatkui kahdella tavalla:
  - Markkinaehtoinen liikenne**, jolloin liikennöitsijä määrittelee aikataulut ja reitit, sekä asiakashinnat lippuratkaisuineen. Joukkoliikennelaki kieltää yhteiskunnan tuen maksamisen markkinaehtoiseen liikenteeseen
  - Sopimusliikenne**, eli ostoliikennettä parantamaan joukkoliikenteen palvelutasoa niillä alueilla, missä markkinaehtoinen liikenne ei haluttua palvelutasoa toteuta

Markkinaehtoisessa liikenteessä tarkkaa, ettei markkinoita ”häiritä” yhteiskunnan lipputuilla tai itse liikenteen tukemisella

Joukkoliikenne Lohjalla

- Siirtymäajan jälkeen 1

Markkinaehtoinen liikenne

- Vaiheittaisen siirtymäajan päättyessä ja lopullisesti siirtymäajan päätyttyä kaikki Helsingin vuorot ja selkeä osa myös Lohjan sisäisestä, sekä Länsi-Uudenmaan seudullisesta liikenteestä oli muuttui markkinaehtoiseksi liikenteeksi
- Vähitellen markkinaehtoisen liikenteen määrä on tasaisesti vähentynyt vuosi vuodelta
- Korona-aika heikensi markkinaehtoisen liikenteen toimintamahdollisuuksia entisestään ja Länsi-Uudenmaan kunnat yhdessä Uudenmaan ELYn kanssa joutuivat hankkimaan myös peruspalvelutason mukaista liikennettä kilpailuttamalla tai jopa suoraankintana
- Suurimpana muutoksena Pohjolan Liikenteen vetäytyminen markkinaehtoisesta liikenteestä kesäkuun 2022 alusta
- Vainion Liikenne jatkoi Lohja-Helsinki liikennettä markkinaehtoisena kesästä 2022
- Koska markkinaehtoiseen liikenteeseen ei saa maksaa yhteiskunnan tukea tai sopia yhtenäistä lippujen hinnoittelua (joka voidaan tulkita markkinoiden vääristämiseksi tai jopa kartelliksi) on yhtenäisen lippuratkaisun löytäminen haastavaa
- Liikennöitsijällä 60 päivän ilmoitusvelvollisuus liikennemuutoksiin

Joukkoliikenne Lohjalla

- Siirtymäajan jälkeen 2

Sopimusliikenne

- Uudenmaan ELY hankkii seudullisen sopimusliikenteen yhteistyössä kuntien kanssa pääasiassa nettoliikenteenä (lipputulot jäävät liikennöitsijöille). Myös liikenteen maksusuudet jaetaan ELYn ja kuntien kesken
- Lohjan kaupunki suunnittelee ja kilpailuttaa kaupungin sisäisen sopimusliikenteen pääasiassa bruttoliikenteenä (lipputulot tulevat tilaajalle, eli kaupungille)
- Sopimusliikenteessä (varsinkin bruttoliikenteessä) voidaan vapaasti hinnoitella ja määritellä lipputuotteet, sekä vastaa myös markkinoinnista ja halutusta laadusta niin kaluston, kuin myös esim. informaatiojärjestelmien suhteen

Tilanne nyt:

- Virkkala-Lohja-Muijala-(Nummela)-Helsinki vuorot markkinaehtoista liikennettä (pääasiassa Vainion Liikenne)
- Lohjan sisäinen liikenne pääosin sopimusliikennettä
- Markkinaehtoisen ja sopimusliikenteen päällekkäisyyttä mm. Lohja-Virkkala-Muijala välillä, sekä muutama yhteys Inkooseen ja Nummelaan
- Neuvotteluja käyty Vainion Liikenteen kanssa, että sopimus- ja markkinaehtoisen liikenteen yhtenevillä yhteysväleillä, sekä vaihtoyhteyksissä löytyisi yhtenäisiä lipputuotteita
- Kaikki vuorot löytyvät Matkahuollon aikatauluhausta

Uudenmaan ELYn vetämä järjestämistapa- ja palvelutasoselvitykset

- Uudenmaan ELY yhdessä Lohjan, Vihdin, Inkoon ja Karkkilan kanssa ovat selvittäneet, mikä on alueelle järkevin tapa joukkoliikenteen järjestämistavan suhteen (markkinaehtoinen- vai sopimusliikenne)
- Huomioitava liikenteellisesti myös Raasesopri ja Hanko Länsi-Uudenmaan seudullisessa liikenteessä, sekä yhteydet pääkaupunkiseudulle ja muihin haluttuihin suuntiin Länsi-Uudeltamaalta
- Lohjan kaupunki, ja muut Länsi-Uudenmaan kunnat, tehnyt päätöksen olla mukana ELYn kuntayhteistyössä joukkoliikenteen järjestämistapa ja palvelutapaselvityksessä
- Jokainen kunta määrittelee omat palvelutasotavoitteet, jotka yhtenäistetään seudullisiin tavoitteisiin
- Osittain huomioitava myös junayhteydet varsinkin Siuntiosta
- Seudullisesti huomioitava keskeiset kohteet Länsi-uudellamaalla (mm. Luksia ja sairaala)

Lohjan kaupungin järjestämistapa- ja palvelutasoselvitykset

- Lohjan Kuntapäättäjistä ja virkamiehistä koostuva joukkoliikennetyöryhmä, puheenjohtajana Kirsi Ferin, selvittää ja esittää päätöksen tekoon eri vaihtoehtoja joukkoliikenteen kehittämiseksi
- Palvelutason tavoitteet asiakaslähtöisesti:
  - Koululaiset ja opiskelijat
  - Työmatkaliikenne, kuultava myös yritysten liikkumistarpeet mm. työvoiman suhteen
  - Asiointiliikenne
  - Matkailu
  - Vanhusten ja vammaisten erityistarpeet
- Epävarma maailmantilanne heti koronan jälkeen vaikuttaa myös joukkoliikenteen kehitykseen
- Nyt siis päätettävä joukkoliikenteen järjestämistapa kokonaisuudessaan:
  - Kaupungin sisäinen liikenne
  - Seudullinen liikenne
  - Yhteydet pääkaupunkiseudulle
- Syksyllä 2023 tarkasteltava ja Lohjan sisäinen- ja seudullinen liikenne (ja sen palvelutaso), joka jo nyt pääosin sopimusliikennettä
- Syksyllä 2024 päätettävä koko seudullisen liikenteen järjestämistapa ja palvelutaso

Joukkoliikenteen tulevaisuus Lohjalla

- Vuoden 2022 loppuun mennessä pyritään selvittämään mikä on tavoite joukkoliikenteen järjestämistavan ja varsinkin palvelutason suhteen tulevina vuosina
- Laatutekijöistä keskeisenä asiana lippu- ja informaatiojärjestelmät, sekä haluttu kalusto (mm. matalalattia-/ sähköautot), pysäkit ja liityntäpysäköinti
- Joukkoliikenteessä arjen helppous kaikille kuntalaisille niin Lohjalla sisäisesti, kuin myös seudullisissa ja pääkaupunkiseudulle suuntautuviissa matkoissa. Erityisesti matkaketjut ja niiden lippuratkaisut
- Pitkäjänteinen joukkoliikennepalvelu niin vuorotarjonnan kuin myös hinnoittelun osalta pitää turvata
- Joukkoliikenne vaatii joukkoja, mutta sen lisäksi turvattava joustavat joukkoliikenneyhteydet kaikkialla Lohjalla
- Innovatiivisia ratkaisuja mm. Kouluautojen hyödyntäminen avoimeen joukkoliikenteeseen, viisaan liikkumisen ratkaisut, sekä kävelyn ja pyöräilyn yhteydet joukkoliikenteeseen
- Tiivis yhteistyö Länsi-uudellamaalla kuntien, Uudenmaan ELYn ja kaikkien toimijoiden ja kuntalaisten välillä

KIITOS!

30/09/22

LOHJA
Järvikaupunki